

Utrecht, 15 september 2020

Longread – geselecteerd: relevantie informatie voor #sociaalwerk uit de Miljoenennota 2021

Uit de Troonrede

[Op 6 oktober de aftrap](#) rond de pijnlijke Life events door corona onder het mom 'aandacht voor elkaar. Investeren in de kwaliteit van de publieke dienstverlening blijft noodzakelijk.

De noodzaak van preventie. Voor gemeenten komt bijna 800 miljoen euro extra beschikbaar, bijvoorbeeld voor buurthuizen, sociale werkvoorziening, culturele instellingen, en voor het coronaproof organiseren van de verkiezingen.

Corona, extra uitgaven en kosten

Dit kabinet heeft de handen vol aan de coronacrisis. De meeste beleidsmutaties hebben dan ook te maken met de coronacrisis. Er zijn bijvoorbeeld veel minder verkeersboetes uitgedeeld: dat scheelt de rijksoverheid 147 miljoen aan gedeerde inkomsten omdat iedereen thuis werkt. Van het kabinet waren sowieso nu niet echte bijzondere plannen te verwachten richting de landelijke verkiezingen. Dat zie je terug in deze rijksbegroting. Een aantal programma's loopt af.

Analyse - Niet alleen extra uitgaven wegens corona

De uitgaven van het kabinet stijgen komend jaar met 11,4 procent oftewel 34,5 miljard euro. Dat komt niet alleen door uitgaven die coronagerelateerd zijn, er is ook geld gereserveerd voor andere posten.

Opvallend: het budget van Justitie en Veiligheid stijgt met 6,8 procent tot 12,6 miljard.

Daarvan gaat bijvoorbeeld volgend jaar ruim 300 miljoen euro naar onder meer gevangenen, tbs-klinieken en justitiële jeugdinrichtingen.

Defensie kan rekenen op een stijging van 5,7 procent tot 11,2 miljard.

De grootste stijging in uitgaven wordt verwacht voor de sociale zekerheid en arbeidsmarkt, daar gaat 14 procent meer naar toe – 97,8 miljard euro.

In de miljoenennota wordt wel gewaarschuwd voor die oplopende kosten. „De stijgende uitgaven aan zorg en sociale zekerheid verdringen andere uitgaven, of leiden op termijn tot de noodzaak om de lasten te verhogen.” Als er geen maatregelen worden genomen, zo schrijft het ministerie van Financiën, „dan wordt er een rekening doorgeschoven naar toekomstige generaties”.

Andere uitgaven dalen juist, bijvoorbeeld het budget voor migratie in de miljoenennota staat dat die daling een gevolg is van de lagere verwachte asielstroom in 2021. De zorguitgaven stijgen volgend jaar licht, van 81 naar bijna 85 miljard. Dat is opmerkelijk omdat door het coronavirus sprake was een dalende zorgconsumptie: het virus verdrong andere 'reguliere' zorg uit het ziekenhuis. Maar doordat ziekenhuizen financieel gecompenseerd moeten worden en de overheid uitgaven moest doen aan zaken als IC-bedden, beschermingsmiddelen en vaccinontwikkeling stijgt de begroting van het ministerie van Volksgezondheid in 2021 toch in omvang.

De zorgpremie stijgt volgend jaar naar verwachting met ongeveer 65 euro, dat is zo'n 5 euro per maand. Dit een grove schatting, want de zorgverzekeraars maken pas vanaf eind deze maand hun werkelijke premies voor 2021 bekend.

Groeiende ongelijkheid – analyse CPB

Elke Prinsjesdag maken de economen van het Centraal Planbureau naast hun economische voorspellingen een eigen analyse van een probleem in de economie. Dit keer gaat die over ongelijkheid:

De coronacrisis vergroot de sociaaleconomische ongelijkheid, waarschuwen de economen van het Centraal Planbureau. Op vele manieren zelfs.

- Zo lopen mensen met een lagere sociaaleconomische positie een groter risico op corona, doordat ze vaker beroepen hebben waarin thuiswerken niet kan. Ze reizen vaker met het openbaar vervoer, werken in slechtere arbeidsomstandigheden en wonen in dichtbevolkte wijken.
* Daar komt nog bij dat uitzendkrachten, oproepkrachten en zzp'ers het grootste deel van de economische schok opvangen doordat zij als eerste hun werk verliezen. Terwijl de keuze voor flexwerk niet altijd geheel vrijwillig is.
Het „weerspiegelt in sommige sectoren eerder een gebrek aan onderhandelingsmacht” aldus het CPB. Het gaat om studenten, jongeren, migranten, alleenstaanden en mensen met een laag inkomen.
- Juist de groepen die de klap opvangen lopen een groot risico op financiële problemen. Ze hebben vaak een laag inkomen en weinig spaargeld. Zo'n 10 procent van de zzp'ers zou binnen drie maanden de vaste lasten niet meer kunnen betalen wanneer hun inkomen wegvalt.
- De crisis versterkt bovendien de effecten van discriminatie op de arbeidsmarkt. Mensen met een niet-Westerse achtergrond zijn vaak de laatsten die worden aangenomen als het economisch goed gaat en de eersten die eruit gaan.
- En dan vergroot het steunbeleid de ongelijkheid onbedoeld ook nog eens verder. De loonsubsidie NOW komt namelijk vooral terecht bij mensen met een vaste baan. Mensen met een tijdelijk contract verliezen juist hun baan, en hebben vaak maar kort recht op werkloosheidsuitkering WW. „De eerste coronawerklozen belanden nu al in de bijstand.”

Op de lange termijn vergroot de coronacrisis de ongelijkheid ook, denkt het CPB. Leerlingen uit gezinnen met een lagere sociaaleconomische positie hebben waarschijnlijk meer last gehad van het sluiten van de scholen. Dat versterkt de al bestaande kansongelijkheid in het onderwijs.

„Thuisonderwijs is immers een stuk lastiger voor wie klein behuist is, minder de beschikking heeft over (digitale) leermiddelen en lager opgeleide ouders heeft. De betere scholen lijken er bovendien beter in geslaagd te zijn het afstandsonderwijs goed in te richten.” **Bron: NRC:**

Aan al deze problemen kan het kabinet wat doen.

Aanvullend compensatiepakket coronacrisis medeoverheden

De eerste tranche compensatie in mei bedroeg ruim € 700 miljoen (inclusief eerder toegekende bedragen voor eigen bijdrage Wmo en sport). In de zomer zijn afspraken gemaakt over compensatie van extra uitgaven van GGD-en en veiligheidsregio's (rechtstreeks). Hiervoor is een bedrag gereserveerd van € 365 miljoen. Maandag 31 augustus werd duidelijk dat het kabinet een besluit heeft genomen over een tweede tranche compensatie van ruim € 330 miljoen in 2020.

Opschalingskorting

Het kabinet heeft besloten om de oploop in de opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds van € 70 miljoen in 2020 en € 160 miljoen in 2021. Dit is een positieve, maar slechts eerste stap. De opschalingskorting moet wat ons betreft structureel van tafel.

Steun- en herstellepakket

Op vrijdag 28 augustus maakte het kabinet bekend dat er een Steun- en herstellepakket komt. Er komt een verlenging van de regelingen NOW, TVL en Tozo. Ook presenteert het kabinet een 'sociaal pakket'. Naast de steunmaatregelen stelt het kabinet middelen beschikbaar voor betere begeleiding van werk naar werk (€ 650 miljoen), aanpak jeugdwerkloosheid (€ 350 miljoen), omscholing en ontwikkeling (€ 230 miljoen) en aanpak problematische schulden (€ 150 miljoen). Deze bedragen gaan niet op 1-op-1 naar gemeenten. De komende maanden werken gemeenten en de betrokken partners op de arbeidsmarkt en in de regio samen met het kabinet aan de verdere uitwerking.

Met deze maatregelen van het kabinet is er volgens de VNG opnieuw een goede stap gezet voor een reële compensatie van de kosten en inkomstenderving van gemeenten. VNG blijft met het

kabinet in gesprek over compensatie van extra uitgaven en inkomstenderving in verband met corona. Zo lopen er onder andere nog onderzoeken naar meerkosten en inhaalzorg in het sociaal domein en nog niet gedekte uitgaven voor sport (bijv. zwembaden en ijsbanen).

Daarnaast volgt de VNG de ontwikkelingen bij onderwerpen waarover compensatieafspraken zijn gemaakt. Bij grote afwijkingen zullen we deze onderwerpen dan opnieuw agenderen. In november staat daarom wederom een Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen gepland. Sociaal Werk Nederland is vrijwel continue in overleg met VNG en ministeries over het monitoren en het nader uitwerken van de afspraken.

Miljoenennota – begrotingen

Gemeentefonds Rijksbegroting

De gemeenten ontvangen in 2021 uit het gemeentefonds € 32.817.467.000. Per inwoner komt de uitkering uit op een landelijk gemiddelde van € 1.886 per inwoner. Ten opzichte van 2020 betekent dit een mutatie van – € 43 per inwoner.

Meer informatie over de mutaties in de verschillende uitkeringen en over de verdeling van de uitkeringen over de gemeenten is te vinden in de circulaires van het gemeentefonds. Deze circulaires zijn te raadplegen op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl).

Ontwikkelingen met betrekking tot het verdeelstelsel

Allereerst zal naar verwachting de besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling voor het gemeentefonds dit jaar worden afgerond. De planning is om zowel voor de klassieke taken als voor de taken in het sociaal domein per 2022 nieuwe verdeelmodellen in te voeren.

Met de aanpassing van deze verdeelmodellen beogen de fondsbeheerders de verdeling van het gemeentefonds weer beter aan te laten sluiten op de kostenverschillen tussen gemeenten. De nieuwe verdeling neemt daarnaast een groot aantal knelpunten in de huidige verdeling (knelpunten die ook de afgelopen jaren in het POR zijn gesignaleerd) weg.

Daarnaast lopen momenteel verschillende andere onderzoeken naar de financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten.

Een toelichting op deze onderzoeken staat opgenomen in paragraaf 2.2 van het POR.

- Zo wordt in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Financiën, Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en de VNG onderzocht of er structureel extra middelen nodig zijn om de Jeugdwet op een doelmatige en doeltreffende manier uit te kunnen voeren;
- De ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Financiën werken samen met de VNG, gemeenten en provinciaal toezichthouders aan het monitoren van de financiële positie van gemeenten;
- In 2020 is de werking van de normeringssystematiek geëvalueerd;
- In mei 2020 is het rapport Bouwstenen voor een beter belastinggebied van de ambtelijke werkgroep Herziening gemeentelijk belastinggebied aan de Tweede Kamer aangeboden.

- Eind 2018 is afgesproken dat het kabinet de effecten van het Wmoabonnementstarief monitort. Op basis van de uitkomsten uit het monitor-onderzoek zal het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met de VNG in gesprek gaan.

Onderzoek structurele middelen jeugd

Voor de jaren 2019 tot en met 2021 zijn incidenteel extra middelen aan het gemeentefonds toegevoegd voor de jeugdzorg. Om te kunnen beoordelen of en in welke mate gemeenten structureel extra middelen nodig hebben bij een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Jeugdwet wordt in 2020 een onderzoek uitgevoerd in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Financiën, Justitie en Veiligheid en BZK, en de VNG.

Hiernaast gaat het om de vraag welke maatregelen of aanpassingen in de Jeugdwet/jeugdstelsel er genomen kunnen worden om de uitgaven te verminderen. Het onderzoek zal in 2020 worden afgerond en definitieve besluitvorming hierover is aan een volgend kabinet.

VWS begroting

Hieronder staan de belangrijkste mutaties in [de VWS-begroting](#) voor het sociaal domein.

Maatschappelijke opvang, aanpak dakloosheid

De verdubbeling van het aantal daklozen in tien jaar vraagt een tijdelijke impuls (van € 73 miljoen in 2020 en van €123 miljoen in 2021) om het aantal dak- en thuislozen te verminderen. De verwachting is dat in 2021 de overige 22 centrumgemeenten starten met de uitvoering van hun regionale plannen. Voor de uitvoering van de plannen stelt het kabinet tot eind 2021 dus € 200 miljoen extra ter beschikking (Kamerstukken II 2019/20, 29325, nr. 119).

Toelichting: Het actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren (Kamerstukken II 2018/19, 29325, nr. 97) beoogt in de periode 2019–2021 een forse vermindering van het huidige aantal dak- en thuisloze jongeren en het voorkomen van nieuwe instroom. Het uitgangspunt is dat elke dak- en thuisloze jongere er één te veel is. In veertien gemeenten lopen pilots waarbij wordt gestreefd naar 100% terugdringing. Deze zijn door VWS geïnitieerd. Succesvolle acties worden gebundeld, zodat alle gemeenten in staat worden gesteld van de opgedane lessen te leren en zelf toe te passen.

Daarnaast wordt maatwerk advisering geboden aan gemeenten ten aanzien van de terugdringing van dak- en thuisloosheid onder jongeren en worden verschillende type stakeholders gestimuleerd om bij te dragen aan het gezamenlijk werken aan betere ondersteuning van en hulp aan deze jongeren. VWS heeft hier vooral een coördinerende en initiërende rol

Extra middelen voor 21 centrumgemeenten (€ 67,5 miljoen) en alle regiogemeenten (€ 10 miljoen) in verband met brede aanpak dak- en thuisloosheid.

Nationaal Preventieakkoord

Voortzetting van uitvoering lokale en regionale preventieakkoorden in het kader van het Nationaal Preventie akkoord. In 2021 8 miljoen en daarna 10 miljoen op jaarbasis tot en met 2023.

Sociaal Werk Nederland is hierbij betrokken.

MDT Maatschappelijke Diensttijd

Maatschappelijke diensttijd: in de VWS-begroting 95 miljoen op jaarbasis.

Toelichting: Maatschappelijke diensttijd (MDT) is na de experimentfase in 2018 en 2019, in maart 2020 officieel van start gegaan met de honorering van 27 projecten.

Naast de reguliere subsidierondes komt er ook een speciale ronde voor MDT in het onderwijs.

Een andere doelstelling van MDT, de aansluiting van MDT-projecten op de wensen en behoeften van jongeren, wordt in 2021 nog verder geoptimaliseerd door gebruik te maken van de ontwikkelde 8 concepten van MDT. De verkenning naar een meer verplichtende variant van MDT wordt in het najaar van 2020 afgerond en gedeeld met de Tweede Kamer.

In 2021 komt er via het doorlopende evaluatieonderzoek onder andere een update van het inzicht in de bereikte effecten voor en door de jongeren. Aan de hand van deze effecten wordt beoordeeld in hoeverre de drie ambities van MDT worden gerealiseerd.

Deze ambities zijn: iets doen voor een ander/de samenleving, talentontwikkeling en ontmoetingen met mensen met een andere achtergrond. 2021 zal verder worden gewerkt aan de duurzame inrichting van MDT richting een brede maatschappelijke alliantie van partners, zoals maatschappelijke organisaties, gemeenten, onderwijs, jongeren, bedrijfsleven en fondsen.

In de verdere ontwikkeling van de uitvoeringsorganisatie komt in 2021 een kwaliteitssysteem beschikbaar en wordt het lerend netwerk verder uitgebreid. Ook zal vanaf het najaar van 2020 een basisontwerp van het landelijk MDT-certificaat beschikbaar zijn dat in 2021 doorontwikkeld wordt.. In 2021 zal weer een verdere stap worden gezet in het vergroten van de cofinanciering om MDT zo minder afhankelijk te laten zijn van de Rijksoverheid en daarmee MDT echt van de samenleving te maken. Vanuit het Rijk is voor 2021 € 100 miljoen beschikbaar. De opgestarte campagne wordt vervolgd in 2021 en de digitale infrastructuur met verschillende adviestools voor organisaties en jongeren, zoals een online zoekfunctionaliteit en een matchingsplatform, zal worden doorontwikkeld.

Een aantal leden van Sociaal Werk Nederland draait mee in [projecten MDT.](#)

Jeugdhulp

Verdere ontwikkeling Jeugdautoriteit ten behoeve van continuïteit jeugdhulp en verbeterprogramma's oplopend naar 10 miljoen op jaarbasis en vanaf 2023 verlaagd naar 4 miljoen.

Middelen ten behoeve van artikel 6 Sport en Bewegen ter invulling van Bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties.

Deze afbouw van 62 miljoen is al gestart in 2020.

Structurele kosten voor expertisecentra voor jongeren met meervoudige problemen (naar aanleiding van motie Westerveld en Klaver uit 2020) met een jaarlijkse investering van 16 miljoen. Jesse Klaver en Lisa Westerveld van GroenLinks dienden het amendement in omdat er voor jongeren met meerdere problemen vaak geen

passende behandeling is. Veel behandelingen zijn gericht op slechts één aandoening. Jongeren met meervoudige problemen komen vaak op een wachtlijst terecht en worden dikwijls overgeplaatst.

Verspreid door het land moeten behandelcentra komen met expertise uit verschillende disciplines. Als de problemen urgent zijn, moeten ze snel hulp kunnen bieden.

Overige ongewijzigde zaken

Programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein

Voor het programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein (Kamerstukken II 2019/20, 34 477, nr. 67) is in 2021 een budget beschikbaar van € 3,5 miljoen. Dit programma bestaat uit een nationaal ondersteuningsprogramma dat gemeenten en (zorg)aanbieders ondersteunt bij de inkoop in het sociaal domein zowel algemeen als met aanbod op maat, en de Europa Strategie met als hoofdoelen een evaluatie, die mogelijk leidt tot een aanpassing van de Europese aanbestedingsrichtlijn. [Zie de website](#)

Sociaal Werk Nederland is hier nauw bij betrokken.

Programma Onbeperkt meedoen

Het programma Onbeperkt meedoen geeft in de periode 2018–2021 een gerichte impuls aan de uitvoering van het VN-verdrag voor mensen met een handicap. Dit programma wordt samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven, ministeries (OCW, SZW, BZK en I&W) en gemeenten uitgevoerd. 2021 is het laatste jaar van het programma. Een aantal activiteiten zal worden afgerond in 2021. Zo lopen de projecten van de VNG, waarmee een impuls wordt gegeven aan de lokale inclusie-agenda's van gemeenten en de sectorplannen van VNO-NCW/MKB-Nederland voor toegankelijke winkelgebieden eind 2021 af.

Opvolging commissie Dannenberg

Met de meerjarenagenda beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden partijen op lokaal en regionaal niveau ondersteund bij het realiseren van een versnelling in de implementatie van het advies van de commissie Dannenberg. Kern van dit advies is dat gemeenten en partijen toewerken naar sociale inclusie. Dit houdt in dat begeleiding en ondersteuning zoveel mogelijk in gewone woningen en wijken, in de eigen sociale omgeving van mensen, moet gebeuren en gericht moet zijn op herstel. Conform het advies van de commissie Dannenberg worden alle gemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen. Deze zogenoemde doordecentralisatie vindt stapsgewijs plaats. In 2022 wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld.

Inclusieve samenleving

De middelen voor de programma's onbeperkt meedoen en waardig ouder vallen onder deze post van in totaal € 11,4 miljoen (voor opdrachten en subsidies). Voor het programma onbeperkt meedoen is in 2021 € 3,2 miljoen beschikbaar en voor de Programma Eén tegen eenzaamheid en Langer thuis is in 2021 € 8,2 miljoen beschikbaar.

Sociaal Werk Nederland is betrokken bij deze programma's.

Kennis, informatie en innovatiebeleid

Deze post van € 10 miljoen bestaat uit de subsidies voor Movisie en de sociale werkplaatsen.

Voor het kennisinstituut Movisie is een subsidie budget van € 7,7 miljoen beschikbaar voor het verzamelen, verrijken, valideren en verspreiden van kennis voor de ondersteuning van gemeenten en instellingen ten behoeve van een adequate uitvoering van de Wmo 2015 en aanpalende terreinen.

Voor 2021 is aan de verschillende Werkplaatsen Sociaal Domein € 3 miljoen gesubsidieerd. Dit zijn regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten, instellingen, hogescholen en cliëntorganisaties, met als doel een goed functionerend en vraag gestuurd regionaal kennisnetwerk sociaal domein, waarin wordt gewerkt op basis van een door de betrokken partijen gedragen meerjarige kennisagenda.

Meldcode

In 2021 wordt, met de inzichten uit de evaluatie van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, verder geïnvesteerd in het verbeteren en borgen van het gebruik van de meldcode en de kindcheck door professionals. Ook worden de GGD'en in staat gesteld de afspraken voor de versterking van de forensische expertise van kindermishandeling in te voeren en worden de Veilig Thuis-organisaties verder versterkt met betrekking tot informatiemanagement, nieuwe leermodules en Veiligheid Voorop. Tevens wordt ingezet op versterking van de (wijk).

=====

Begroting BZK

Transitie: Dat doen we in de wijk, dicht bij mensen

BZK schrijft: "Om mensen mee te nemen in de transitie is het wijkgerichte spoor een belangrijk onderdeel van de aanpak."(..)

"Met het Programma Aardgasvrije Wijken doen we kennis en ervaring op met de wijkgerichte aanpak. Het hoofddoel is om te leren op welke wijze de aanpak kan worden ingericht en opgeschaald. Dat doen we met proeftuinen en een kennis- en leerprogramma. Inmiddels zijn 27 proeftuinen gestart. In 2020 en 2021 volgen een tweede en derde tranche. We hebben de ambitie om de circa 50.000 woningen en andere gebouwen in de proeftuinen ook daadwerkelijk aardgasvrij (ready) te maken.

De bijdragen vanuit het Rijk zijn bestemd voor het afdekken van de onrendabele top in de proeftuinen zodat bewoners een betaalbaar aanbod kunnen krijgen. De middelen zijn vooral voor isolatie en andere CO2-reducerende maatregelen. **Centraal staat dat we bewoners goed betrekken en zoveel mogelijk synergie bereiken met andere opgaven in de wijk. (SWN: [aanknooppunt voor sociale agenda](#). Sociaal Werk Nederland gaat hiermee verder aan de slag in 2021)**

Evaluatie programma Sociaal Domein

Het Programma Sociaal Domein is voor vier jaar ingesteld, de facto tot het aantreden van het volgende kabinet. Het Programma werkt in opdracht van de Brede regietafel Sociaal Domein. Na in de beginfase te hebben ingezet op zestien trajecten heeft het programma zich ontwikkeld naar een netwerk van gemeenten en rijkspartijen.

Sociaal Werk Nederland was hierbij betrokken (onder meer: deelprogramma versterking sociale basis). Doel van de evaluatie is om een bijdrage te leveren aan de beslissing om al dan niet door te gaan met het programma, en zo ja, op welke wijze.

Hervormen gemeentelijk belastinggebied

In mei 2020 is het rapport Bouwstenen voor een beter belastinggebied van de ambtelijke werkgroep Herziening gemeentelijk belastinggebied aan de Tweede Kamer aangeboden - als onderdeel van het bouwstenentraject voor een beter belastingstelsel (geïnitieerd door de Staatssecretaris van Financiën). De Tweede Kamer is hierover eerder geïnformeerd in brieven van de Staatssecretaris van Financiën van 15 april 2019 (Bouwstenen voor een beter belastingstelsel, Kamerstukken II 2018/19, 32140, nr. 50) en van de Minister van BZK van 19 oktober 2019 (Toekomst openbaar bestuur, Kamerstukken II 2019/20, 35300VII, nr. 7). De bouwstenen inzake herziening gemeentelijk belastinggebied zijn bedoeld voor het volgende kabinet.

Voor **huurder met een laag inkomen en hoge huur** neemt het kabinet een gerichte maatregel om de huurprijs sneller in verhouding te brengen met het inkomen. Op het moment dat de huurder voldoet aan de gestelde voorwaarde, kan bij de corporatie een huurverlaging worden afgedwongen. Dit leidt tot inverdieneffecten op de huurtoeslag. Afhankelijk van de mate van aanspraak op de huurverlaging leidt dit tot een maximaal inverdieneffect van € 38 mln. (€ 19 mln. in 2021).

=====

Begroting SZW

Leven lang leren

Het kabinet investeert naast de tijdelijke maatregelen agv corona in door in de STAP-regeling, met een fiscale aftrek regeling voor werkgevers.

Het kabinet blijft inzetten in op Leven Lang Ontwikkelen.

Ontwikkeling tijdens de loopbaan is van groot belang om ervoor te zorgen dat mensen inzetbaar blijven op een veranderende arbeidsmarkt. De coronacrisis onderstreept dat belang. Door te blijven ontwikkelen in werk en zo nodig bij- of om- te scholen blijven vaardigheden up-to-date en kan werkloosheid worden voorkomen.

Het kabinet streeft er daarom naar dat het vanzelfsprekend wordt te investeren in de ontwikkeling van mensen tijdens de hele loopbaan. Naast de scholingsmaatregelen die voortkomen uit het steun- en herstelpakket werkt het kabinet door aan de invoering van de STAP-regeling (Stimulans Arbeidsmarktpositie). Deze regeling vervangt de huidige fiscale aftrek voor scholing. Ook is er in 2021 weer circa € 50 miljoen beschikbaar vanuit de SLIM-regeling, waarmee werkgevers in het mkb, maar ook grotere werkgevers in de sectoren horeca, de landbouw en de recreatie, worden gestimuleerd om te investeren in de ontwikkeling van werkenden. Het meerjarig programma voor LLO loopt ook in 2021 door. (Blz. 14)

Kinderopvang

Het Kabinet gaat verder met onderzoek naar verbetering van de kinderopvangtoeslag systematiek, via Scenariostudie Vormgeving Kindvoorzieningen.

Het Kabinet verstrekt subsidie van 2,1 miljoen voor versterken van de beroepstrots van kinderopvangmedewerkers en versterken van beeldvorming van werken in de kinderopvang. Tevens wordt subsidie verstrekt voor expertisecentrum Kinderopvang en onderzoek naar de kostprijs in de kinderopvang.

De (kleine) deeltijdbanen door vrouwen leiden ertoe dat zij minder verdienen dan mannen en minder ontwikkelkansen op de arbeidsmarkt hebben. Ook maakt het hen kwetsbaarder voor armoede, als zij niet economisch zelfstandig zijn.

Bovendien zijn er kansen om het stelsel van kindvoorzieningen te verbeteren ten gunste van de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is de vormgeving van de toeslagen, waaronder de kinderopvangtoeslag, gestoeld op gerichtheid en tijdigheid van betaling, waardoor het ook complex is en voor onzekerheid zorgt. Dit komt ook naar voren in het IBO Toeslagen. **Het kabinet heeft besloten verschillende scenario's te verkennen voor de toekomstige vormgeving van het stelsel van kindvoorzieningen: Scenariostudie Vormgeving Kindvoorzieningen.** (Blz. 16)

Subsidies

Voor 2021 is € 2,1 miljoen beschikbaar voor subsidies. Het betreft subsidies voor projecten gericht op verbetering van de kwaliteit van kinderopvang, ondersteuning van de ouders en ondersteuning van de sector. Er wordt een bijdrage verleend aan de campagne ter bevordering van de beroepstrots van kinderopvangmedewerkers en het versterken van de beeldvorming over het werken in de kinderopvang. Ook wordt een bijdrage verleend in het kader van de professionalisering van de sector (Expertisecentrum Kinderopvang) en het inzicht verschaffen in de kostprijs van kinderopvang. (Blz 106)

(Kinder-)Armoede en schulden

Voor de aanpak van armoede en schulden heeft het kabinet in het kader van het steunen herstellepakket in totaal ongeveer € 150 miljoen beschikbaar gesteld.

Het kabinet wil komen tot een versnelling en intensivering van het armoede- en schuldenbeleid, en in bijzonder de aanpak van armoede onder kinderen.

In lijn met de duurzame ontwikkelingsdoelen streeft het kabinet naar een afname van het aantal kinderen in armoede van 9,2 procent in 2015 naar 4,6 procent in 2030. Het kabinet zal elke twee jaar over de voortgang van de ambities rapporteren. In totaal is in 2021 € 24,5 miljoen voor subsidies beschikbaar. € 11,4 miljoen is beschikbaar voor het armoedebeleid specifiek voor kinderen.

Het kabinet zet ook in op de brede aanpak van schulden met wetswijzigingen in gemeentelijke schuldhelpverlening, waarmee het vroegtijdig signaleren van schuldenproblematiek een wettelijke basis krijgt, als de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet zullen op 1 januari in werking treden. Die aanpak is gericht op preventie en vroeg signalering van schulden, ontzorgen en realiseren van een maatschappelijk verantwoorde incasso.

Voor jongeren wordt de zoektermijn van vier weken bij werkloosheid onder jongeren verruimd zodat er meer maatwerk mogelijk is voor gemeenten.

Blz 20:

Aanpak Kinderarmoede

Ook voor de uitbraak van het coronavirus nam het kabinet extra maatregelen om armoede tegen te gaan, zoals de inzet op een verhoging van de koopkracht van gezinnen

met lage inkomens en het lonender maken van (meer uren) werk.

De ambitie is om kinderen in armoede beter te bereiken, het aantal huishoudens met kinderen dat onder de armoedegrens leeft te verlagen en de brede kansarmoede onder kinderen in beeld te brengen en te bestrijden.

In 2021 volgt de eerste brief over de voortgang van de ambities kinderarmoede en een evaluatie van de bestuurlijke afspraken met de VNG over de bestrijding van kinderarmoede.

Samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties streeft het kabinet ernaar dat mensen die het financieel moeilijk hebben niet nog verder in de (financiële) problemen terechtkomen als gevolg van het coronavirus. Zo zijn er maatregelen gericht op behoud van werkgelegenheid en het voorkomen van schulden.

Gemeenten hebben tijdelijk de ruimte om af te wijken van de vier weken zoektermijn in de Participatiewet zodat maatwerk voor jongeren die hun baan verliezen mogelijk is. In het aanvullende sociale pakket zijn middelen beschikbaar gesteld via een Waarborgfonds om mensen met problematische schulden te ondersteunen.

De Brede Schuldenaanpak heeft een omslag teweeggebracht in de wijze waarop alle partijen de schuldenproblematiek benaderen en in het denken over mensen met schulden. Zowel de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, waarmee het vroegtijdig signaleren van schuldenproblematiek een wettelijke basis krijgt, als de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet zullen op 1 januari 2021 in werking treden.

De parlementaire behandeling van de wetgeving gericht op verbreding van het beslagregister (wetsvoorstel stroomlijning keten voor derdenbeslag) zal in 2021 plaatsvinden.

Om bestaande en nieuwe risicogroepen als gevolg van het coronavirus niet (verder) in armoede- en schuldenproblematiek terecht te laten komen, zijn in de zomer van 2020 ronde tafels georganiseerd. Deze ronde tafels dragen bij aan een gedragen, versnelde en integrale armoede- en schuldenaanpak en waar nodig en mogelijk extra acties. Voor het versnellen van deze aanpak is geld beschikbaar gekomen in het aanvullende steun- en herstellepakket. *De resultaten van deze (online) bijeenkomsten met tientallen betrokkenen worden in het najaar 2020 naar de Tweede Kamer gestuurd.*

Het kabinet heeft bij de aanpak van armoede bijzondere aandacht voor de positie van kinderen.

In 2021 zet het kabinet de aanpak van kinderarmoede met kracht voort. In 2019 heeft het kabinet in samenwerking met de VNG vier ambities kinderarmoede geformuleerd (Kamerstukken II 2018/19, 24 515, nr. 484). Deze zijn erop gericht dat ieder kind in een gezin met een laag inkomen kan meedoen; op een daling van het aantal huishoudens met kinderen met een laag inkomen; op het bieden van inzicht in kansarmoede onder kinderen; en op het verzamelen en delen van goede voorbeelden.

De ambities zijn dit jaar nader uitgewerkt. In lijn met de duurzame ontwikkelingsdoelen streeft het kabinet naar een afname van het aantal kinderen in armoede van 9,2 procent in 2015 naar 4,6 procent in 2030 (Kamerstukken II 2019/20, 24 515, nr. 494).

Het kabinet zal elke twee jaar over de voortgang van de ambities rapporteren. In 2021

zal het kabinet de eerste rapportage evenals een evaluatie van de bestuurlijke afspraken met de VNG over kinderarmoede aan het parlement aanbieden.

Sociaal Werk Nederland neemt deel aan deze ronde tafels.

Armoede en schulden

De huidige coronacrisis raakt ons allen, financieel kwetsbare personen in het bijzonder.

Het kabinet zet zich, samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties, ervoor in dat mensen die het financieel moeilijk hebben niet nog verder in de financiële problemen komen als gevolg van de coronacrisis.

Er is gelukkig een goede infrastructuur in Nederland om mensen in armoede en met schulden te ondersteunen.

Bovendien heeft het kabinet al een aantal extra tijdelijke maatregelen genomen in het licht van de coronacrisis, zoals noodsteun aan de voedselbanken en afspraken dat in principe geen uithuiszettingen plaatsvinden (Kamerstukken II 2019/20, 35 415, nr. 11).

De verwachting is desondanks dat het aantal mensen met problematische schulden en met een risico op armoede zal toenemen.

Voor de aanpak hiervan heeft het kabinet in het kader van het steun- en herstelpakket in totaal ongeveer € 150 miljoen beschikbaar gesteld. Onderdeel van deze aanpak is dat het kabinet wil komen tot een versnelling en intensivering van het armoede- en schuldenbeleid. Het kabinet is hierover thans met veel betrokken partijen in gesprek. Later dit jaar zal het kabinet de Tweede Kamer informeren over de resultaten van deze gesprekken.

Werkende armen

Momenteel loopt een verkenning door de SER van het thema werkende armen. Deze verkenning kan het kabinet aanleiding geven om ook op dit terrein nadere maatregelen te nemen.

Brede schuldenaanpak

Op 15 juni 2020 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang en de resultaten van de brede schuldenaanpak (Kamerstukken II 2019/20, 24 515, nr. 533). Die aanpak is gericht op preventie en vroegsignalering van schulden, ontzorgen en realiseren van een maatschappelijk verantwoorde incasso.

Het komend jaar staat onverminderd in het teken van wetgeving en het uitvoeren en verder uitwerken van de plannen en maatregelen. Zowel de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, waarmee het vroegtijdig signaleren van schuldenproblematiek een wettelijke basis krijgt, als de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet zullen op 1 januari in werking treden.

Beide wetten zijn gezien de verwachte toename van mensen met problematische schulden van extra waarde. Het is mede daarom dat het kabinet ook wanneer wellicht nog niet alle betrokken partijen de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet per 1 januari volledig kunnen uitvoeren, toch tot invoering van deze wet - die het bestaansminimum van mensen met schulden beter borgt - wil overgaan. Het naar verwachting beperkte aantal partijen dat per 1 januari nog niet volledig uitvoering kan geven aan de wet,

Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 570 XV, nr. 2 50 zal een korte overgangstermijn worden geboden om alsnog de implementatie verantwoord te kunnen afronden (Kamerstukken II 2019/20, 24 515, nr. 532).

De parlementaire behandeling van de wetgeving gericht op verbreding van het beslagregister (wetsvoorstel stroomlijning keten voor derdenbeslag) zal in 2021 plaatsvinden. Onverminderd en met urgentie wordt in 2021 doorgewerkt aan de brede schuldenaanpak.

In totaal is in 2021 € 24,5 miljoen voor subsidies beschikbaar. € 11,4 miljoen is beschikbaar voor het armoedebeleid specifiek voor kinderen.

De € 32,5 miljoen beschikbare middelen voor opdrachten zijn met name bestemd voor activiteiten op de terreinen van bevordering arbeidsparticipatie (circa € 19,2 miljoen), armoedebestrijding en schuldhulpverlening (circa € 12,8 miljoen) en bevordering ondernemerschap (circa € 0,5 miljoen).

De middelen bevordering arbeidsparticipatie worden mede ingezet ten behoeve van diverse programma's, zoals de programma's Matchen op Werk (verbeteren werkgeversdienstverlening en matchen op werk), Perspectief op Werk (betere matching in de arbeidsmarktregio's), Aanpak Multiprobleem Huishoudens en Smpel Switchen.

Daarnaast vindt ook inzet plaats via een ondersteuningsaanbod op het terrein van Breed Offensief, handhaving, vakmanschap, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en laaggeletterdheid.

Uit de middelen voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening worden diverse ondersteuningsprogramma's gefinancierd op het terrein van het (gemeentelijk) armoedebeleid en de (gemeentelijk) schuldhulpverlening met specifieke aandacht voor implementatie vereenvoudiging beslagvrije voet en keten derdenbeslag als ook het programma Brede Schuldenaanpak, waarover de Kamer periodiek wordt bericht.

Sociaal Werk Nederland en de LOSR (Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden) zijn nauw betrokken bij de brede schuldenaanpak en diverse andere gremia rond bestaanszekerheid en schulden.

=====

Begroting Justitie en Veiligheid

Het Kabinet zet meer in op handhaving en politie in de buurt en in en om scholen. Ook zal intensiever worden gekeken naar de gevolgen van corona, met name voor kwetsbare mensen en jongeren die sneller verleid zullen worden tot ondermijnende criminaliteit.

Ondermijning

Het kabinet stelt voor 2021 141 miljoen extra ter beschikking voor aanpak van ondermijning. Daarvan is 15 miljoen voor de lokale aanpak en versterking. Het Kabinet meldt niets over investeringen aan de preventiekant.

De uitbreiding en inzet van politie leidt tot een totaal van 52.000 FTE aan politie in 2024. Helaas niets concreets rond jongerenwerk: landelijk zijn er nog geen 2000 jongerenwerkers; met zo'n 1300 fte.

De Minister ondersteunt en stimuleert de RIEC's rond meer samenwerking op het gebied van veiligheid. Dat het bedrijfsleven hier nog beter bij betrokken moet worden, wordt onderkend.

Wijkagenten

De coronacrisis bevestigt dat verbinding met de wijk voor de politie van essentieel belang voor haar functioneren. De politie ontwikkelt zich naar een organisatie waarin de oriëntatie op wijk, web en wereld wordt versterkt. Mede naar aanleiding van de uitkomsten van het Inspectierapport Gebiedsgebonden Politiewerk (GGP) wordt gericht naar versterking van de basispolitiezorg gekeken, bijvoorbeeld door medewerkers in te zetten die zich richten op criminaliteit rond scholen of die als digitale wijkagent opereren. Ook bij de dienstverlening door politie zal nabijheid centraal staan. (Blz. 11)

Verharding, radicalisering

Criminaliteit lijkt te verharden, ook onder jongeren – ondanks de sterke daling van geregistreerde algemene jeugdcriminaliteit. Grensoverschrijdende criminaliteit, cybercrime en drugscriminaliteit blijven aandacht vereisen. Maatschappelijke scheidslijnen verdiepen zich al langer in Nederland en met het onvermijdelijke Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 570 VI, nr. 2 13 economische laagtij zal de komende periode extra aandacht nodig zijn voor mensen die minder weerbaar zijn, ook tegen de verlokkingen van criminaliteit en radicalisering. Blz. 13

Ondermijning

De aanpak van ondermijning is prioriteit, in de volle breedte: van lokaal tot internationaal, met de focus op voorkomen, oprollen en afpakken. Voor 2021 is € 141 mln. structureel extra ter beschikking gesteld. We leveren daarvoor meer bewaking en beveiliging (ca. € 40 mln.). Ook komt er een Multidisciplinair Interventie Team, waarin alle betrokken diensten intensief samenwerken (ca. € 82 mln.). Daarnaast is eenmalig € 15 mln. uitgetrokken om de lokale aanpak te verstevigen. Ten slotte is voor ondersteunende versterkingen € 4 mln. uitgetrokken. In 2020 hebben acht gemeenten incidentele middelen gekregen voor preventie van ondermijning; deze voorstellen worden mede in 2021 geïmplementeerd. (Blz. 14)

Herziening rechtsbijstand

Minister Grapperhaus zet herziening van de rechtsbijstand verder voort via diverse programma's en subsidies. Samen met de professionals uit het veld worden de contouren verder geconcretiseerd, waarbij de volgende drie pijlers centraal staan: 1) laagdrempelige toegang, 2) verhogen kwaliteit en betere vergoedingen voor de professionals en 3).

Sociaal Werk Nederland en LOSR participeert in projecten rond samenwerking eerste lijn sociaal raadslieden, juridische loket en sociale advocatuur, en project samenwerking sociaal juridische dienstverlening en lokale bibliotheken.

Op het gebied van veiligheid en lokaal bestuur heeft de Minister een stimulerende rol. Hij is belast met het ontwikkelen van visie, beleid en samenwerkingsvormen op het terrein van de bestuurlijke aanpak van onveiligheid en criminaliteit. Inspanningen zijn er op gericht het lokaal bestuur zo effectief en efficiënt als mogelijk in staat te stellen de lokale veiligheid te vergroten, onder andere door het bewaken van de bestuurlijke integriteit (Bibob) en de inzet van de Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's).

JenV faciliteert en ondersteunt de aanpak van de meest voorkomende vormen van overlast, zoals overlast gerelateerd aan jeugdgroepen, alcohol, uitgaan, voetbal en evenementen. Dit wordt ingevuld samen met het lokale bestuur, onder andere via structureel overleg met de G4, de G32 en de VNG. JenV is in staat in- en extern coalities

te vormen die nodig zijn om lokaal bestuur en bedrijfsleven in staat te stellen onveiligheid en criminaliteit te bestrijden. De rol die het bedrijfsleven kan spelen bij de aanpak van criminaliteit kan nog beter worden erkend en benut. Blz. 47

=====

Begroting OCW

Rond het middelbaar *beroepsonderwijs (mbo)*: versterkte inzet op *kansengelijkheid*. In 2021 treedt het wetsvoorstel van het mbo-studentenfonds in werking, en daarmee ook de mbo-verklaring.

Voor studenten in het mbo en ho zelf is de ov-jaarkaart met drie maanden verlengd. Ondanks alle inspanningen van onderwijsinstellingen is vertraging voor sommige studenten, zeker voor degenen in de laatste fase van hun studie, niet altijd te voorkomen. Daarom krijgen studenten die zich na de zomervakantie opnieuw hebben moeten inschrijven en uiterlijk 31 januari 2021 hun diploma halen een eenmalige financiële tegemoetkoming. Ook bepaalde studenten van wie het recht op basisbeurs (mbo, bol) en aanvullende beurs (mbo, bol- en ho-studenten) verloopt, komen voor compensatie in aanmerking. Hiervoor investeren we eenmalig € 200 miljoen (Kamerstukken II 2019/20, 35300 VIII, nr. 184).

- Het Kabinet richt een *mbo-studentenfonds* in om kwetsbare mbo-studenten extra te ondersteunen zodat zij hun studie afmaken, ook specifiek voor zwangere mbo-studenten komt er extra ondersteuning.
- Er komen meer *zijinstromers* en dus moet er een meer duurzame leerroute ontwikkeld worden; meer inzetten op EVC en de begeleiding van zij-instromers. Evaluatie hiervan volgt in 2021.

Nu het aantal zij-instromers in het onderwijs blijft toenemen, is het wenselijk om deze scholingsroute duurzamer vorm te gaan geven: ontwikkeling en waardering van eerder verworven competenties (EVC's) en de verbetering van de begeleiding van zij-instromers. In de eerste helft van 2021 worden de resultaten verwacht van een evaluatie van de huidige zij-instroomroutes in het po, vo en mbo. We zullen deze benutten om de zij-instroomroutes te verbeteren en te verduurzamen binnen de lerarenopleidingen. (p 14)

- Het kabinet gaat 15 miljoen extra's inzetten voor behoud van *stage-leerplekken*. Doel is ook tegengaan van discriminatie, hiervoor wordt in 2021 een campagne gestart. Voor programma's van 'Tel mee met taal' zullen extra middelen worden ingezet:

De coronacrisis heeft ook grote gevolgen voor het aantal beschikbare stage- en leerwerkplekken. Daarom investeert het kabinet in 2021 € 15 miljoen in een offensief tot behoud van stage- en leerwerkplekken (Kamerstukken II 2019/20, 35300 VIII, nr. 184).

Vanwege de huidige situatie op de arbeidsmarkt zal er een extra inzet komen vanuit Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Regionale adviseurs zullen meer ingezet worden bijvoorbeeld, en de campagne voor het offensief stage- en leerwerkplekken geïntensiveerd door het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en mbo. Het doel is voldoende plekken te vinden voor mbo-studenten. Dit stimuleren we met de subsidieregeling Praktijkleren.

Verder zetten we in Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 570 VIII, nr. 2 16 2021 het beleid onverminderd voort gericht op gelijke kansen voor studenten met een migratieachtergrond. Doel is het tegengaan van discriminatie, of het nu gaat om het verkrijgen van stageplekken, leerwerkplekken of werk na voltooiing van de studie. De bijbehorende campagne zal naar verwachting in 2021 starten. Samen met het Ministerie van SZW inventariseren we werkzame aanpakken. Studenten die denken dat ze tijdens het solliciteren of hun loopbaan gediscrimineerd worden, bijvoorbeeld vanwege afkomst, religie, geslacht of leeftijd, kunnen een melding doen bij SBB.

- *Voor het actieprogramma Leven Lang Ontwikkelen is € 10,6 miljoen in 2021 beschikbaar door een verschuiving van 2022 naar 2021. Dit wordt onder andere gebruikt voor het digitaal overzicht van scholingsmogelijkheden voor volwassenen en het programma flexibilisering in het mbo. Om meer maatwerk voor volwassenen te creëren zal SBB met de mbo-instellingen verder werken aan het ontwikkelen van certificaten voor beroepsgerichte onderdelen van kwalificaties.*
- *Voor 'leven lang leren' wordt de scholingsaftrek met één jaar verlengd; deze is voor 2021 nog van kracht. Het kabinet is voornemens om de huidige fiscale aftrek van scholingsuitgaven om te vormen tot een gerichte uitgavenregeling, het STAP-budget (Stimulering Arbeidsmarktpositie). Met deze extra subsidie kan SBB onder andere extra acquisitie doen van leerbedrijven, aandacht besteden aan de positie van jongeren in een kwetsbare positie op de stage- en leerbanenmarkt en een nieuwe tranche certificaten ontwikkelen.*

Leven lang ontwikkelen

Het Ministerie van OCW werkt met andere departementen, sociale partners, onderwijsinstellingen en andere stakeholders aan het realiseren van een doorbraak op leven lang ontwikkelen.

De scholingsaftrek wordt met één jaar verlengd en is voor 2021 nog van kracht.

Het kabinet is voornemens om de huidige fiscale aftrek van scholingsuitgaven om te vormen tot een gerichte uitgavenregeling, het STAP-budget (Stimulering Arbeidsmarktpositie).

DUO zal het scholingsregister ontwikkelen en beheren, dat voor de uitvoering van de STAP-regeling noodzakelijk is. In 2021 is in de OCWbegroting € 10,6 miljoen beschikbaar voor het verbeteren van de randvoorwaarden voor leven lang ontwikkelen. Het Ministerie van OCW zorgt daarbij voor flexibilisering van het mbo en het verkennen van een landelijk scholingsportal met een overzicht van scholingsmogelijkheden en (op termijn) financiële rechten. Blz. 63

- *Actieplan laaggeletterdheid/Tel mee met taal*
Ter ondersteuning van de aanpak van laaggeletterdheid worden in 2021 middelen, € 21 miljoen, beschikbaar gesteld als bijdrage aan het landelijke programma «Tel mee met Taal» dat door de Ministeries van OCW, SZW, VWS en BZK wordt uitgevoerd en gefinancierd.

Op 18 maart 2019 heeft de Tweede Kamer een brief ontvangen waarin het kabinet maatregelen aankondigt om de aanpak van laaggeletterdheid in de periode 2020–2024 een extra impuls te geven. Met het programma «Tel mee met

Taal» worden onder andere gemeenten, aanbieders van cursussen, werkgevers, bibliotheken en maatschappelijke organisaties ondersteund om laaggeletterden te herkennen, door te verwijzen en te scholen. De activiteiten worden door verschillende partijen uitgevoerd. Onderdeel van deze middelen is een tijdelijke intensivering van € 6 miljoen in 2021. Met deze intensivering wordt het aantal werkgevers dat subsidie ontvangt om scholingstrajecten basisvaardigheden aan te bieden vergroot. Het doel is werknemers weerbaarder te maken voor veranderingen in hun werk (zoals digitalisering) en voor te bereiden op eventueel toekomstige beroepsgerichte scholing waarvoor voldoende basisvaardigheden een randvoorwaarde zijn.

- *Daarnaast ondersteunen wij laaggeletterde volwassenen vanuit het programma Tel mee met Taal aan de hand van extra middelen vanaf 2020 (p 16)*
- Het Kabinet heeft besloten om te investeren in *loopbaangesprekken met kwetsbare jongeren*. De laatste tijd is de jeugdwerkloosheid snel opgelopen. Voortijdig schoolverlaters hebben een bovengemiddelde kans om de komende tijd werkloos te worden. Ook jongeren die al eerder voortijdig schoolverlater zijn geworden, maar wel werken, lopen een bovengemiddelde kans om werkloos te worden. Scholen en RMC's zullen hiertoe met laatstejaars studenten/uitstromers het gesprek aangaan over vervolgonderwijs als dat mogelijk is, of hen doorgeleiden naar het 'werkdomein'.
- Er wordt 11 miljoen extra ingezet voor *stages en opleiding in corona gevoelige werksectoren, voor verhoging van de subsidie praktijkleren in conjunctuurgevoelige sectoren en sectoren waar veel contactberoepen voorkomen*.
Ook wordt voor de jaren 2020 en 2021 twee keer € 4 miljoen uitgetrokken voor de *intensivering van de aanpak stages en leerbanen door Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)*. Met deze extra subsidie kan SBB onder andere extra acquisitie doen van leerbedrijven, aandacht besteden aan de positie van jongeren in een kwetsbare positie op de stage- en leerbanenmarkt en een nieuwe tranche certificaten ontwikkelen.
- *Behoud van stages en leerbanen*
(€ 30 miljoen) Voor de studiejaren 2020-2021 en 2021-2022 wordt twee keer € 11 miljoen (inclusief uitvoeringskosten) uitgetrokken voor verhoging van de subsidie praktijkleren in conjunctuurgevoelige sectoren en sectoren waar veel contactberoepen voorkomen. Doel van de verhoging is werkgevers in deze sectoren, die door de coronamaatregelen hard zijn getroffen, te stimuleren zoveel mogelijk leerbanen aan te bieden aan bbl-studenten. Blz. 28
- *Regionaal investeringsfonds*
Met het Regionaal investeringsfonds mbo worden sinds 2014 middelen beschikbaar gesteld voor duurzame publiek-private samenwerking (pps) in het beroepsonderwijs. Mbo-instellingen, bedrijfsleven en bijvoorbeeld regionale overheden kunnen samen een aanvraag indienen. Die aanvraag moet bijdragen aan een betere aansluiting van beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt. Bovendien moeten bedrijfsleven en regionale overheden in de desbetreffende regio de subsidie aanvullen met een financiële bijdrage.
Voor de periode 2019-2022 wordt het fonds voortgezet zodat aangesloten wordt bij de actuele uitdagingen van het mbo. Voor de nieuwe regeling Regionaal investeringsfonds mbo 2019-2022 wordt in totaal € 100,0 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 22,4 miljoen in 2021. (blz. 61)

- *De subsidieregeling praktijkleren* is bedoeld om werkgevers te stimuleren praktijk- en werkpleerplaatsen aan te bieden. Dankzij de regeling kunnen leerlingen, studenten of werknemers die een (beroeps)opleiding volgen, zich beter voorbereiden op de arbeidsmarkt en kunnen werkgevers beschikken over beter opgeleid personeel. De subsidie is een tegemoetkoming in de kosten die een werkgever maakt voor begeleiding.
De subsidieregeling praktijkleren is in 2019 tot 2023 verlengd. Aan de subsidieregeling is voor de studie jaren 2019/2020 tot en met 2023/2024 € 10,6 miljoen per jaar toegevoegd om de sectoren landbouw, horeca en recreatie tegemoet te komen met een extra investering in de scholing van werknemers (motie Heerma). Deze stimulering vindt plaats via een tegemoetkoming in de begeleidingskosten voor bbl-stageplekken. Daarnaast verhoogt het kabinet de subsidieregeling praktijkleren voor de studie jaren 2020-2021 en 2021-2022 met € 10,6 miljoen per jaar voor conjunctuur- en contactgevoelige bedrijfssectoren, die geraakt worden door de coronacrisis. (Blz. 62)